

Prienu „Ažuolo“ progimnazija

Skaitymo strategijų taikymas sprendžiant tekstinius uždavinius I -oje klasėje

Janina Pranskevičienė
Pradinių kl. mokytoja ekspertė

Aptarta: Prienu „Ažuolo“ progimnazijos
Metodinės tarybos pasitarime
2017 - 03 - 06
Protokolas Nr. 43 - 04

Turinys

- Įvadas 3
- Priemonės aprašymas..... 4
- Metodinės priemonės „Skaitymo strategijų taikymas sprendžiant tekstinius uždavinius I klasėje“ aprašymas..... 5 - 6
- Praktinis metodinės priemonės taikymas..7 - 21
- Išvados 22
- Literatūra 23

Įvadas

Mokinių matematikos pasiekimai priklauso nuo mokinių gebėjimo skaityti ir suvokti matematinis tekstus. Šis gebėjimas apima ne tik parašytų tekstų, uždavinių sąlygų supratimą, bet ir mąstymą. Kad mokiniai galėtų sėkmingai spręsti uždavinius, jiems reikalingas mokėjimas samprotauti, daryti išvadas, vaizduotė. Svarbų vaidmenį vaidina ir mokinio įvaldytas matematinis žodynas bei gebėjimas analizuoti tekste esančią informaciją, pradedant paprasčiausių ryšių nustatymu. Visi šie gebėjimai pasireiškia tekstinio uždavinio skaitymo metu taikant skaitymo technikas (strategijas). Jau I klasėje mokiniai turi mokytis dėmesingai skaityti tekstinio uždavinio sąlygą, išskirti joje svarbią informaciją, kuri padės pasirinkti tolimesnius tekstinio uždavinio sprendimo žingsnius.

Metodinės priemonės aprašymas

Dalykas, ugdymo sritis:

Matematika. Skaičiai ir skaičiavimai.

Tema:

Skaitymo strategijų taikymas sprendžiant tekstinius uždavinius I klasėje

Klasė:

1

Priemonės paskirtis:

Skaitymo strategijų taikymas, sprendžiant vieno veiksmo tekstinius uždavinius, mokant juose rasti ryšį tarp uždavinio klausimo ir duotų duomenų, išskirti sąlygoje svarbiausią informaciją, padedančią pasirinkti uždavinio sprendimo žingsnius

Metodinės priemonės rūšis

Power Point pateiktys

Skaitymo strategijos

Siejamoji, sisteminamoji, savikontrolės ir savireguliacijos

Autorius:

Janina Pranskevičienė

Mokykla:

Prienu „Ąžuolo“ progimnazija

Metodinės priemonės “Skaitymo strategijų taikymas sprendžiant tekstinius uždavinius I klasėje “ aprašymas

Metodinėje priemonėje tekstinius uždavinius pateikiu vaizdžiai, naudoju skirtingų spalvų žymėjimus. Skaidrėse mokiniai patys mato uždavinio sąlygą, klausimą, sprendimą. Ypatingą dėmesį skiriu skaitymo strategijų taikymui - mokosi teisingai perskaityti uždavinio sąlygą, joje išskirti ir pasibraukti svarbiausią informaciją, veiksmažodžius, aiškinasi, kaip iliustruoti uždavinį piešiniu ar schema. Todėl šioje priemonėje parodau, kaip, taikydama skaitymo strategijas, mokau mokinius taikyti uždavinio sprendimo žingsnelius

Metodinės priemonės “Skaitymo strategijų taikymas sprendžiant tekstinius uždavinius I klasėje “ aprašymas

Metodinę priemonę skyriau 2 mokymo ciklams:

- taikau siejamąsias ir sistemines skaitymo strategijas - dar kartą pakartojame tekstinio uždavinio sandarą, mokomės teisingai perskaityti uždavinio sąlygą, rasti ryšį tarp uždavinio klausimo ir duotų duomenų (7 - 14 pateiktys) ;
- taikau sistemines bei savikontrolės ir savireguliacijos skaitymo strategijas - mokomės dėmesingai skaityti tekstinio uždavinio sąlygą, išskiriame svarbiausią informaciją, veiksmažodžius, nusakančius žodžius, reikalingus uždavinio iliustravimui ir sprendimui (15 – 21 pateiktys).

Prisiminkite!

Uždavinys

Sąlyga   **Klausimas**

Sprendimas

Pasakykite, ar šį tekstą galima pavadinti **UŽDAVINIU**? Kodėl?

Lina iškirpo 5 snaiges, o Rūta - 4.

Pasakykite, ar šį tekstą galima
pavadinti **UŽDAVINIU**? Kodėl?

**Lina iškirpo 5 snaiges, o
Rūta - 4. Kiek snaigių
iškirpo abi mergaitės?**

Ko klausia uždavinio sąlyga?

Po egle augo

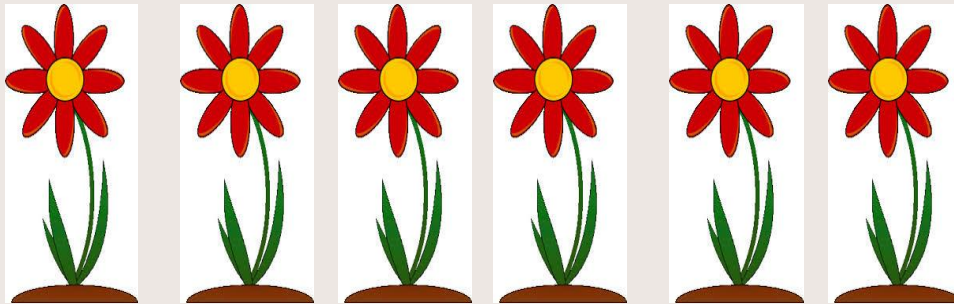
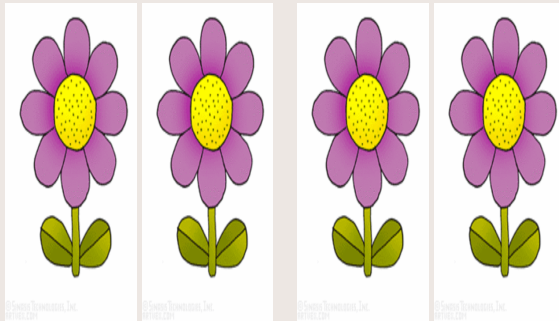

, o prie tako dar

• Kiek .....

Pagal paveikslėlius sugalvokite uždavinį ir jį išspręskite

Kaip teisingai perskaityti uždavinio sąlygą?

**Skaitykite iki
kablelio:**

**Lina iškirpo 5
snaiges,**

Skaitykite iki taško:

o Rūta – 4.

**Nurodykite uždavinio
sąlygą ir klausimą**

**Ant šakos tupėjo 9 varnos. 3
varnos nuskrido. Kiek varnų
liko?**

Kaip teisingai perskaityti uždavinio sąlygą?

Skaitykite iki taško pirmąjį sakinį:

**Ant šakos tupėjo
9 varnos.**

Skaitykite iki taško antrąjį sakinį:

3 varnos nuskrido.

Žodinius uždavinius lengviau spręsi, jei žengsi šiuos žingsnelius

- 1. Atrinksi svarbiausią informaciją.**
- 2. Išskirsi žodžius, kurie nusako veiksmą.**
- 3. Išsiaiškinsi, ko klausia uždavinys.**
- 4. Iliustruosi uždavinį piešiniu arba schema**
- 5. Išspręsi uždavinį.**

**Pabandykite išspręsti
uždavinius žengdami
žingsnelis po žingsnelio**

Tomas turėjo 6 mašinytes. Draugai padovanojo dar 3. Kiek mašinyčių dabar turi Tomas?

Žingsneliai	Tavo veiksmai
1. Atrink svarbiausią informaciją	6 ir 3 mašinytės
2. Išskirk žodžius, kurie nusako veiksmą	dar padovanojo (padidėjo)
3. Ko klausia uždavinio sąlyga?	Kiek mašinyčių dabar turi Tomas?
4. Iliustruok uždavinį piešiniu arba schema	
5. Išspręsk uždavinį	$6 + 3 = 9$ mašinytes

Ant šakelės kabėjo 8 slyvos. 5 slyvos nukrito. Kiek slyvų dar kabo?

Žingsniai	Tavo veiksmai
1. Atrink svarbiausią informaciją	8 slyvos 5 slyvos
2. Išskirk žodžius, kurie nusako veiksmą	nukrito (sumažėjo)
3. Ko klausia uždavinio sąlyga?	Kiek slyvų dar kabo?
4. Iliustruok uždavinį piešiniu arba schema	
5. Išspręsk uždavinį	$8 - 5 = 3$ slyvos

Prisiminkite!

Sąlyga

Uždavinys

Klausimas

Sprendimas

Žingsneliai

- 1. Atrink svarbiausią informaciją.**
- 2. Išskirk žodžius, kurie nusako veiksmą.**
- 3. Ko klausia uždavinio sąlyga?**
- 4. Iliustruok uždavinį piešiniu arba schema.**
- 5. Išspręsk uždavinį.**

Pasitikrink!

Ant medžio tupėjo .

Atskrido dar .

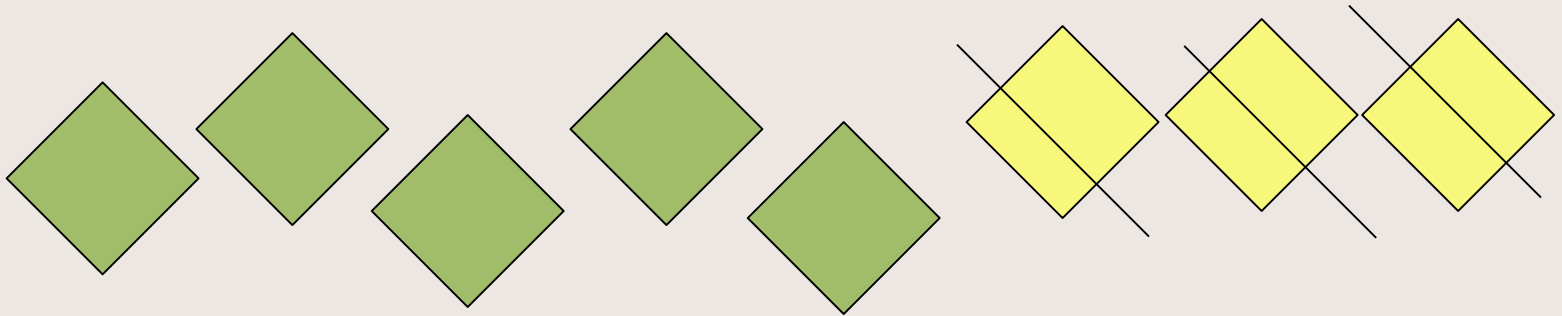
Kiek iš viso paukštelių tupi ant medžio?

$6 + 4 = 10$ paukštelių

Pasitikrink!

Kieme žaidė 8 vaikai. 3 iš jų nuėjo namo.
Kiek vaikų liko žaisti kieme?

$$8 - 3 = 5 \text{ vaikai}$$

Išvados

Mokiniai, taikydami skaitymo strategijas, mokosi atidžiai skaityti tekstinio uždavinio sąlygą:

- **atrenka svarbiausią informaciją;**
- **nurodo veiksmą nusakančius žodžius;**
- **atranda ryšį tarp uždavinio klausimo ir duotų duomenų;**
- **geba iliustruoti uždavinį piešiniu arba schema;**
- **pasirenka reikiamą uždavinio sprendimo veiksmą.**

Atidžiai skaitydami uždavinio sąlygą žingsnelis po žingsnelio mokosi spręsti tekstinius uždavinius.

Literatūra

- V. Sičiūnienė. Didaktiniai matematinio teksto skaitymo aspektai (straipsnis)
- www.upc.smm.lt Matematika. Metodiniai patarimai
- J. Vengalienė, S. Žeknienė, J. Žvirblienė. Mokytojo knyga “Riešutas” 1 klasei, II, III dalis, 2008m. Šviesa
- http://bigeducationape.blogspot.com/2012_02_26_archive.html